

„De sagde jo, De skulde med Skibet.“

„Ja — men ikke idag! De kender mig nok ikke. Jeg er Smeden fra Rimalt, forstaar De! Jeg er herinde for at købe Jern og Redskaber, om De vil vide det!“

„Ja ja — godt Ord igen, gode Mand! Jeg mente ikke noget ondt med det.“

Dagen efter stod Søren igen i sin mørke lille Smedje og tordnede med sin vældige Forhammer, saa Huset rystede og Gnisterne røg omkring ham. Her stod han siden Dag ud og Dag ind, indtil han blev en gammel Mand.

Han ældedes tidlig. Skallen paa ham blev blank og Skægget falmende, før han naaede de Halvtreds. Folk i Egnen frygtede ham; de kaldte ham nu „den gale Smed“ i Rimalt. Han var bleven menneskefjendsk og ordgerrig, udtrykte sig mest med Brynene og en halvt uforstaaelig Brummen. Kun naar han en sjelden Gang viste sig ved et Gildeslav og havde faaet noget i Hovedet, gav han sig Luft, og da gerne paa en Maade, saa han vakte baade Latter og Forargelse med sin Snak. Især naar det hændte, at en eller anden kom til at nævne hans Ungdomskammerat Daniel, der nu var en stor Fabriksejer i Købstaden, buhnede hans syge Selvfølelse op. Da fik man for hundrede Gang baade Historien om Kaserneuret og om Kaptajnsfruens Symaskine, mens Folk grinte bag hans Ryg. Eller han spredte Skræk omkring sig med al Slags oprørende, ja gudsbespottelig Tale.

Søren havde fire Sønner. De artede sig alle vel baade paa Skolen og senere ude i Livet; kun Faderen havde de vanskeligt ved at tilfredsstille trods deres Fremgang. Naar Folk roste hans Dreng for ham, løftede han Brynene med et Grynt, som om han vilde

ham under Opsigt. Denne Dreng var hans Øjsten og store Haab, og han sparede hverken paa Tugt eller knubbede Ord for at fremme hans Udvikling. Men Faderens Kærlighed blev tilsidst Drengen for hed. En skøn Dag rømte han fra Hjemmet og rejste til Amerika.

Det var et bitterligt Slag for Søren. I flere Dage mælede han ikke et Ord. Saa sagde han en Aften til sin Kone:

„Det er den Tak, man har for alt, hvad man har ofret for de Unger. Jeg skulde ha' rejst fra jer dengang! De ender jo dog alligevel i Tugthuset allesammen.“

„Lad os se Tiden an, Søren. Kanske de endda slipper,“ sagde Ane og smilede lønligt. Hun var en lille, rørig og munter Kone, hvem Samlivet med Søren havde holdt frisk og stærk. Skønt hun havde følt det, som om hun bestandig levede med et Tordenvejr over sit Hoved, var hun ikke bleven kuet. Men hun var jo ogsaa den, der kendte Søren bedst, ja som i hans gode Øjeblikke havde hans fulde Fortrolighed. Hun vidste, at han med alle sine Griller i Grunden var glad baade for hende og Børnene, og hun havde lært disse at forstaa ham og at holde af ham som den Særling, han nu engang var. Trods al undertrykt eller aabenlys Uraalmodighed, og skønt de ogsaa godt saae, hvordan Faderen undertiden gjorde sig til Latter for Folk, blev Sønnerne ved at se op til ham, ligesom de i al deres Stræben først og fremmest gik ud paa engang at vinde hans Anerkendelse.

Den yngste Søn, der var kommen til Verden et Aarstid efter Søren mislykkede Flugt, havde en Hofteskade og var halt. Søren havde været fra Sans og Samling af Raseri, dengang Ulykken opdagedes. At ogsaa den Skam skulde overgaa ham! Aldrig kom Barnet ham for Øje, naar han var i sit onde Lune, uden at han lod sig forlyde med, at det burde have været gravet ned i Møddingen straks efter Fødslen. Men som Drengen voksede til, og navnlig da han var kommen i Skole, viste det sig, at hvad han manglede i Benene, det havde han i Hovedet, og af Søren fire Sønner var der ingen, der naaede saa vidt som netop han. Da han var tretten Aar gammel, sagde Skolelæreren rent ud, at nu kunde han ikke lære ham mere. Saa blev han sendt til den lærde Skole, blev Student og tilsidst Præst.

Den Dag, da han første Gang som ung Kandidat prækede i Rimalt Kirke under en formelig Valfart af Folk, faldt der noget ilave i Søren uligevægtige Sind. Da Menigheden efter Gudstjenesten trængte sig om ham og Ane for at lykønske dem, svarede han med et bevæget „Tak.“

Hjemme i Stuen sagde han til Ane, da de var blevene alene:

„Det var kanske rigtigt alligevel, at jeg blev hjemme hos jer dengang — du veed nok.“

„Ja tror du ogsaa det saa sikkert,“ sagde hun og smilede over sin Strikkestrømpe.

„Aa jo. For Vorherre er vist en rimeligere Mand, end jeg har set ham an for.“

„Ja, det kan saamænd gjerne være, at han it er saa møjtosset.“

Ogsaa Ægteparrets andre Sønner gik det stadig godt. Den ældste, Guldsmeden, havde sin egen Forretning inde i Købstaden og vandt Medaljer og Hædersdiplomer overalt hvor han udstillede. Maskinsmeden var allerede Værkfører og havde giftet sig med en rig Enke.

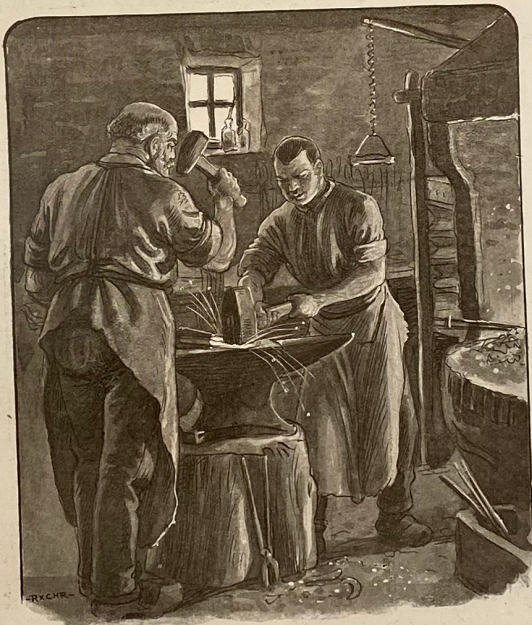
Endnu hvilede der dog i mange Aar et Tryk over det lille Smedehjem paa Grund af den bortrømte Søn, som de længe ikke havde hørt fra og tilsidst troede død. Men saa kom der en Sommerdag et Brev fra Australien. Han havde døjet meget ondt, skrev han; derfor havde han tiet saa længe; men nu havde han gjort en Opfindelse med et Sugeværk, og der var bleven budt ham to Hundrede Pund kontant for Patentet. Saasnat Sagen var bragt i Orden, vilde han komme hjem paa et Besøg.

Den Aften sagde Søren efter lang Tavshed, da han sammen med Ane sad paa Bænken ved Husgavlen, der vendte ud mod Fjorden og Solnedgangen:

„Du, Ane, — kan du huske det Foredrag, vi hørte i Vinter engang i Foreningen. Der gik ikke noget tilspilde i Naturens store Husholdning, sa' han, om det ogsaa mangan Gang kunde se anderledes ud. Det er et godt Ord, tykkes jeg, og et sandt Ord. Det er der ligesom mer Fortrøstning i end i mange af dissehersens Bibelord, — skønt man skulde maaske ikke sige det.“

Det syntes Ane ogsaa. Hun omsatte det bare paa sit eget Maal og sagde:

„Ja, det kommer igen, sa' Bonden, han gav sine Grise Sul.“

sige: „Det manglede bare, at mine Børn ikke skulde have Forstand!“

Den ældste, en lidt spinkel og svagelig Dreng, var efter sin Konfirmation bleven sat i Guldsmedelære inde i Købstaden. Han havde arvet Faderens mærkelige Fingersnille, og allerede efter et Par Aars Forløb belønnedes han med Haandværkerforeningens store Præmie ved en Lærlingprøve. Søren Smed modtog ham ved Hjemkomsten med de Ord: „Det er dog godt, at du ikke ligefrem har gjort mig Skam.“

Tvillingerne bleve begge sat i Smedelære. Den af dem, der regnedes for den ældste, blev Maskinsmed; den anden, der var som skaaret ud af Søren Side, stærk og bred og laadden allerede ved Konfirmationen, satte han foreløbig i sin egen Smedje for at have